ANESTÈSICS I HIPERGLUCÈMIA

per

AUGUST PI SUÑER

R. CARRASCO I FORMIGUERA

Es un fet molt conegut que els anestèsics, en general, pertorben el procés de regulació glucèmica. L'efecte anestèsic sol venir acompanyat d'un marcat increment de la glucosa en la sang. I com que és necessari anestesiar els animals en tots els casos en què es vulgui experimentar sobre les condicions de la glucèmia, per tal d'evitar la influència, encara més efectiva, del dolor i l'emoció, aquesta necessitat representa una causa d'error, que cal conèixer exactament i tenir tothora en compte.

Per això, nosaltres, entre les nostres sèries destinades a l'estudi de la regulació de la glucèmia, havem realitzat experiments en cert nombre, cercant determinar la influència dels anestèsics no volàtils, no administrats per via respiratòria, més correntment empleats en tècnica fisiològica quan es tracta d'experiments de durada. Desitjàvem determinar quins serien els menys perturbadors.

Heu's aquí ara un resum del nostre protocol experimental.

I. — Amb cloral morfina (1)

1. — 6-XI-1919. Pes, 13 kg.

A les 12 hores...... 1,1 per 1000. S'injecten per la jugular 13 c. c. de la solució.

A les 12 hores i 20'... 1,98

⁽¹⁾ Aigua, 100 c. c.; hidrat de cloral, 20 gr.; clorhidrat de morfina, 0,1 gr. S'injecta 1 c. c. per quilo d'animal, és a dir, 0,2 de cloral i 0,001 de morfina.

```
2. — 7-XI-1919. Pes, 10 kg.
     A les 12 hores i 30' ...
                               0,84
     A les 12 hores i 35' ...
                               Injecció subcutània de
                               10 c. c. de la solució.
     A les 12 hores i 55' ...
                               Injecció intravenosa de
                                 5 c. c.
     A les 13 hores i 5' ...
                               1,31
     A les 14 hores i 5' ...
                               1,54
3. — 7-XI-1919. Pes, 12,5 kg.
     A les 16 hores.....
                               1,00
     A les 16 hores i 5' ...
                               Injecció intraperitonial
                                 de 12 c. c.
     A les 16 hores i 15' ...
                               1,60
     A les 16 hores i 35' ...
                               Injecció intraperitonial
                                 de 4 c. c.
     A les 17 hores.....
                               Injecció intravenosa de
                                 5 c. c.
     A les 17 hores i 5' ...
                               2,18
     A les 17 hores i 40' ...
                               Injecció intraperitonial
                                 de 5 c. c.
     A les 18 hores.....
                               2,07
4. — 10-XI-1919. Pes 12,5 kg.
     A les 15 hores i 35' ...
                               1,09
     A les 15 hores i 39' ...
                               Injecció intravenosa de
                                 12,5 c. c.
     A les 15 hores i 52' ...
                               1,22
     A les 16 hores i 40' ...
                               1,42
     A les 16 hores i 50' ...
                               Injecció intraperitonial
```

A les 17 hores i 30' ...

de 5 c. c.

1,67

II. — Amb cloral-morfina-escopolamina (1)

5. — 11-XI-1919. Pes, 16 kg.

A les 12 hores..... 1,12

A les 12 hores i 5'.... Injecció intraperitonial de 10 c. c. de la solució.

A les 12 hores i 10' . . Injecció intraperitonial de 5 c. c.

A les 12 hores i 20' . . Injecció intraperitonial de 5 c. c. L'animal no queda encara adormit.

A les 12 hores i 30' . . 1,22

A les 12 hores i 35' . . Injecció de 5 c. c. de cloral-morfina.

A les 12 hores i 40' .. L'animal queda ben adormit.

A les 12 hores i 50' . . 1,13

6. — 12-XI-1919. Pes, 14 kg.

A les 16 hores i 15' . . 1,13

Injecció intravenosa (jugular) de 10 c. c. de la solució. El gos queda ben adormit.

A les 16 hores i 35' .. 1,28

A les 16 hores i 55' .. 1,21

A les 17 hores i 15' .. 1,16

A les 17 hores i 45' .. 1,27

A les 18 hores..... Injecció intravenosa de 5 c. c. de cloral-mor-fina.

A les 18 hores i 25' .. 1,30

⁽¹⁾ Aigua, 100 c. c.; hidrat de cloral, 20 gr.; clorhidrat de morfina, 0,1 gr.; clorhidrat d'escopolamina, 0,002.

7. — 19-XI-1919. Pes, 9 kg.

A les 11 hores i 45' .. 1,20

A les 11 hores i 50' . . Injecció intravenosa de 9 c. c.

A les 12 hores i 50' ...

Injecció de 5 c. c. de cloral-morfina, en direcció ascendent, per la jugular. L'animal es queda instantàniament sense respirar. Respiració artificial, prèvia traqueotomia, fins que es refà, que costa molt. En intentar deixar-lo sense respiració artificial, sovint s'observen parades respiratòries. Hiperglucèmia asfíctica?

A les 13 hores i 15' . . 1,52

A les 13 hores i 20' . . Injecció intraperitonial de 0,001 g. d'adrenalina.

A les 13 hores i 35' . . 1,82

8. — 21-XI-1919. Pes, 9 kg.

A les 17 hores i 10' .. 1,02

A les 17 hores i 15' . . Injecció intravenosa de 9 c. c. de solució anestèsica.

A les 18 hores..... 1,12

A les 18 hores i 15' . . Injecció intraperitonial de 8 c. c. de solució.

A les 18 hores i 45' . . 1,20

A les 19 hores i 15' . . 1,15

9. — 24-XI-1919, Pes, 11 kg.

A les 17 hores..... 1,27

A les 17 hores i 5'.... Injecció intravenosa de 11 c. c. de la solució anestèsica.

A les 17 hores i 20' . . 1,27

A les 18 hores i 10' . . 2,00

A les 18 hores i 35' . . 2,50

A les 18 hores i 45' . . Injecció de 1,5 c. c. de sol de adrenalina Parke Davis.

A les 19 hores...... 3,45

10. — 26-XI-1919. Pes, 14 kg.

A les 16 hores i 30' .. 1,01

A les 16 hores i 35' . . Injecció intravenosa de 14 c. c. solució anestèsica.

A les 17 hores i 15' . . 1,50

A les 17 hores i 35' .. 1,31

11. — 28-XII-1919. Pes, 16 kg.

A les 16 hores i 45' . . Injecció intravenosa de 16 c. c. de solució anestèsica.

A les 16 hores i 50' . . 1,02

Al es 17 hores i 30' . . 1,21

A les 17 hores i 50' . . 1,32

III. — Amb uretan-morfina-escopolamina (1)

12. - 29-XII-1919. Pes, 10 kg.

A les 16 hores i 12' .. 1,35

A les 16 hores i 15' . . Injecció intravenosa de 10 c. c. de solució anestèsica.

A les 16 hores i 45' .. 0,94

A les 17 hores i 20' .. 1,22

A les 17 hores i 55' .. 1,28

A les 18 hores i 5' ... Injecció de 0,002 d'adrenalina Parke Davis.

A les 18 hores i 25' . . 1,38

A les 19 hores i 5' ... 1,55

13. — 31-XII-1919. Pes, 10 kg.

A les 17 hores i 15' .. Injecció lenta i interrompuda de 10 c. c. de solució fins a les 17 hores i 45'.

A les 17 hores i 15' .. 0,98

A les 17 hores i 45' . . 1,03. L'animal està completament adormit.

A les 18 hores i 45' .. 1,52

A les 19 hores...... Injecció intravenosa de 0,002 g. d'adrenalina Parke Davis.

A les 19 hores i 25' . . 2,28

⁽¹⁾ Aigua, 100 c. c.; uretan, 20 gr.; clorhidrat de morfina, 0,3; clorhidrat d'escopolamina, 0,007.

14. — 2-I-1920. Pes, 12 kg.

A les 16 hores i 20' .. 1,15

A les 16 hores i 20' . . Comença la injecció intravenosa de 12 c. c. de la solució, que es donen lentament fins a les 16 hores i 35'.

A les 16 hores i 40' . . 1,68

A les 17 hores i 25' . . 1,81

A les 17 hores i 50' . . 1,78

A les 17 hores i 55' . . Injecció de 0,002 g. d'adrenalina Parke Davis.

A les 18 hores i 20' . . 1,98

IV. — Amb cloralosa (1)

15. — 21-I-1920. Pes, 14 kg.

A les 17 hores...... Injecció intraperitonial de 140 c. c. de solució.

A les 17 hores i 10' .. Injecció de 20 c. c.

A les 17 hores i 15' .. Injecció de 20 c. c.

A les 17 hores i 25' .. 0,90

A les 17 hores i 45' .. Dissecció de la caròtida i dels grans vasos abdominals.

A les 17 hores i 50' .. 0,85

⁽¹⁾ Solució isotònica de NaCl calenta, 1,000; cloralosa, 10. Es deixa refredar i cristal·litza un excedent de cloralosa (aproximadament 0,50 gr., restant una solució a 9,5 per 1,000).

16. — 10-XII-1919. Pes, 9 kg.

A les 16 hores i 5'.... Injecció intravenosa de 95 c. c. de solució, lenta, fins a les 16 hores i 15'. L'animal està ben adormit.

A les 16 hores i 20' . . 0,90

A les 16 hores i 55' . . 0,90

A les 17 hores i 40' . . 1,00

A les 18 hores i 5' ... 0,88 ......

A les 18 hores i 45' . . 0,98

(Poulenc.)

17. — 26-II-1920. Pes, 9 kg.

A les 11 hores i 35' . . 0,95

A les 11 hores i 45' . . Injecció intravenosa de 90 c. c. de la solució fins a les 12 hores i 5'.

A les 12 hores i 15' . . 0,97

A les 12 hores i 35' . . Injecció intravenosa de 0,001 gr. d'adrenalina.

A les 12 hores i 40' . . 0,90

A les 12 hores i 35' .. 1,24

A les 13 hores i 15' . . 1,13

18. — 26-II-1919. Pes, 10 kg.

A les 17 hores i 40' . . 0,91

A les 17 hores i 40' . . Injecció lenta de 150 c. c. de la solució (intravenosa) fins a les 18 ho-

res i 10'.

nalina.

A les 18 hores i 15' . . 0,98

A les 18 hores i 40' . . 1,13

A les 19 hores i 5' . . . 1,13. Injecció intravenosa de 0,001 gr. d'adre-

A les 19 hores i 15' . . 1,77

19. — 9-I-1920. Pes, 6,5 kg.

A les 12 hores...... Injecció intravenosa de 70 c. c. de la solució

fins a les

12 hores i 15' 1,11

A les 13 hores..... 1,20

A les 13 hores i 5' . . . Injecció intravenosa de 0,002 d'adrenalina.

A les 13 hores i 30' .. 2,60. Forta glucosúria.

20. — 12-I-1920. Pes, 9,5 kg.

A les 16 hores i 10' . . Injecció intravenosa de 100 c. c. de la solució fins a les 16 hores i 30'

A les 16 hores i 35' .. 0,96

A les 17 hores i 10' .. 1,05

21. — 14-I-1920. Pes, 12 kg.

A les 16 hores i 10' . Injecció intravenosa de 120 c. c. de la solució fins a les 16 hores i 45'.

A les 16 hores i 50' .. 0,81

A les 17 hores i 20' . . 0,90

A les 18 hores i 15' .. 0,99

A les 18 hores i 50' . . 6,97

22. - 27-II-1920. Pes, 15 kg.

A les 17 hores i 20' . . 0,98. Comença la injecció intravenosa de 150 c. c. de solució fins a les 17 hores i 30'.

A les 17 hores i 35' . . 0,92

A les 18 hores..... 0,96

A les 18 hores i 5'.... Algunes irregularitats respiratòries que fan necessària la circulació artificial.

A les 18 hores i 20' . . 1,18

A les 18 hores i 25' . . Apnea absoluta; respiració artificial.

A les 18 hores i 30' . . Injecció de 0,001 gr. d'adrenalina Clin.

A les 18 hores i 40' . . 2,08

V. — Amb cloral-cloralosa-morfina (1)

23. — 28-I-1920. Pes, 8,5 kg.

A les 17 hores i 30' . . Injecció intravenosa de 40 c. c. de la solució.

A les 17 hores i 45' .. 1,24

A les 18 hores i 5' ... 1,03

A les 18 hores i 15' .. 1,20

A les 18 hores i 25' . . 1,21

A les 18 hores i 35' . . 1,21

A les 19 hores..... 1,16

A les 19 hores i 30' .. 1,18

(Poulenc.)

24. - 21-I-1920. Pes, 8 kg.

A les 17 hores...... Injecció intravenosa de 30 c. c. de la solució.

A les 17 hores i 10' . . 1,10

A les 18 hores i 5' . . . Injecció intravenosa de 15 c. c. de la solució.

A les 18 hores i 20' . . 1,03

A les 18 hores i 25' . Injecció intravenosa de 0,001 gr. d'adrenalina.

A les 19 hores..... 1,60

25. — 23-I-1920. Pes, 7,5 kg.

A les 17 hores i 10'.. Injecció intravenosa de 60 c. c. de la solució.

A les 17 hores i 25' . . 1,18

A les 17 hores i 45' .. 1,35

A les 18 hores i 25' . . 1,26

A les 19 hores i 10' . . 1,24

⁽¹⁾ Aigua 100, hidrat de cloral 10, cloralosa 1, clorhidrat de morfina 0,01 gr.-en calent.

26. — 14-II-1920. Pes, 14 kg.

A les 17 hores i 35' .. 0,97

A les 17 hores i 40' . . Comença la injecció de 30 c. c. de la solució fins a les 17 hores i 50'.

A les 18 hores..... 0,96

A les 18 hores i 15' . . 1,03

A les 18 hores i 30' . . 0,97

A les 18 hores i 35' . . Injecció intravenosa de 10 c. c. de la solució.

A les 18 hores i 45' .. 1,10

A les 19 hores..... 1,13

VI. - Amb anestèsics diferents

27. — 23-II-1920. Pes, 12 kg.

La solució anestèsica conté, per 100 c. c. d'aigua: 1 gr. de cloralosa, 5 gr. d'hidrat de cloral, 0,016 de clorhidrat de morfina i 0,0002 de clorhidrat d'escopolamina.

A les 17 hores i 5' ... 1,21

A les 17 hores i 10' . . Injecció ràpida intravenosa de 60 c. c. de la solució anestèsica. L'animal queda apnèic.

A les 17 hores i 15' . . S'ha refet: respira espontàniament.

A les 17 hores i 30' . . 1,84

A les 17 hores i 45' . . 2,04

A les 17 hores i 50' . . Injecció intravenosa de 20 c. c. de la solució.

A les 18 hores..... 2,26

A les 18 hores i 5' . . . Injecció intravenosa de 10 c. c. de la solució.

A les 18 hores i 25' . . 2,28

A les 18 hores i 45' . . 2,45

A les 18 hores i 55' . . 2,57

A les 19 hores i 20' . . 1,93

28. — 10 V-1920. Pes, 9 kg.

La solució anestèsica empleada conté, per 100 c. c. d'aigua: 20 gr. d'hidrat de cloral, 0,1 de clorhidrat de morfina i 5 gr. de bicarbonat sòdic.

A les 17 hores..... 1,75

A les 17 hores i 15' . . Injecció de 7 c. c. de la solució. L'animal s'adorm bé i de pressa.

A les 17 hores i 30 .. 1,80

A les 18 hores..... 2,18

A les 18 hores i 5' . . . Malgrat que continua ben adormit, nova injecció intravenosa de 5 c. c. de la solució.

A les 18 hores i 25' . . 2,26

A les 18 hores i 30' . . Injecció lenta intravenosa de 0,0005 gr. d'adrenalina Clin.

A les 18 hores i 57' . . 2,30

29. — 26-V-1920. Pes, 16 kg.

A les 16 hores i 40' . . Injecció intraperitonial de 16 c. c. de la solució corrent de cloral. Queda ben adormit.

A les 16 hores i 42' . . 1,24

A les 17 hores..... 1,44

A les 17 hores i 15' . . Injecció intravenosa lenta de 64 c. c. (4 c. c. per quilo) de solució de goma aràbiga al 20 per 100, contenint bicarbonat al 4 per 100.

A les 17 hores i 20' .. 1,59

A les 17 hores i 35' . . Injecció intravenosa de 5 c. c. de la solució de cloral.

A les 17 hores i 45' . . Injecció intravenosa de 5 c. c. de solució de cloral. Oueda ben adormit.

A les 17 hores i 50' .. 1,54

A les 18 hores i 35' .. 1,54

A les 18 hores i 50' . . 1,88

A les 19 hores 1,88

30. — 2-VI-1920. Pes, 22 kg.

A les 16 hores i 10' . . 1,30

A les 16 hores i 25' . . Injecció intravenosa lenta

de 88 c. c. de solució de goma aràbiga al 20 per 100, preparada amb líquid de Locke, sense bicarbonat, com a vehicle.

A les 16 hores i 30' .. 1,37

A les 16 hores i 35' . Injecció intravenosa de 22 c. c. solució corrent de cloral.

A les 16 hores i 45' .. 1,27

A les 16 hores i 55' . . Injecció de 8 c. c. de solució de cloral.

A les 17 hores..... 1,27

A les 17 hores i 20' . . Injecció de 10 c. c. de solució de cloral.

A les 17 hores i 35' .. 1,51

31. — 7-VI-1920. Pes, 16 kg.

A les 17 hores i 10' . . Injecció de 64 c. c. de solució de goma al 20 per 100, en líquid de Locke, sense bicarbonat.

A les 17 hores i 50' . . 0,98

A les 17 hores i 55' . . Injecció intravenosa de 16 c. c. de cloral-morfina. S'adorm bé.

A les 18 hores i 20' . . 0,84 A les 18 hores i 54' . . 0,84

32. — 18-VI-1920. Pes, 20 kg.

A les 16 hores i 20' . . 1,22

A les 16 hores i 35' . . Injecció intravenosa de 80 c. c. de solució de goma al 20 per 100, en Locke, sense bicarbonat.

A les 16 hores i 40' . . 1,24

A les 16 hores i 42' . . Injecció intravenosa de 20 c. c. de cloral-morfina. Queda ben adormit.

A les 17 hores i 10' . . 1,14

A les 17 hores i 25' . . 1,27

A les 17 hores i 55' . . 1,24

VII. — Experiments de falsa lligadura amb anestèsics diferents.

33. — 7-VI-1918. Pes, 11 kg.

A les 11 hores i 45' . . Injecció de 11 c. c. de la solució corrent de cloral-morfina.

A les 11 hores i 55' . . 1,09

A les 12 hores...... Lligadura fictícia, segons la tècnica ordinària.

A les 12 hores i 45' . . 1,13

A les 13 hores i 30' . . 0,85

34. — 8-VI-1918. Pes, 6 kg.

A les 11 hores i 50' . . Injecció de 6 c. c. (intravenosa) de la solució de cloral-morfina.

A les 12 hores i 5' ... 0,97

A les 12 hores i 15' . . Lligadura fictícia.

A les 13 hores i 30' . . 1,13

35. — 11-VI-1918. Pes, 8 kg.	
A les 10 hores i 45'	Anestèsia per injecció de 8 c. c. de la solució cor- rent de cloral-morfina.
A les 10 hores i 55'	0,87
A les 11 hores	Lligadura fictícia.
A les 12 hores	1,17
A les 13 hores	0,97
36. — 7-V-1919. Pes, 11,5 kg.	
A les 16 hores i 5'	Anestèsia per injecció lenta de 110 c. c. de la solució de cloralosa. Poulenc.
A les 16 hores i 25'	I,I
A les 16 hores i 30'	Lligadura fictícia.
A les 16 hores i 45'	1,2
A les 17 hores i 15'	Accident respiratori. S'ha de mantenir la circulació artificial fins a acabar.
A les 17 hores i 40'	1,2
37. — 9-V-1919. Pes, 12 kg.	
A les 16 hores i 15'	Injecció de 120 c. c. de la solució de cloralosa Poulenc, per la safena.
A les 16 hores i 30'	1,08
A les 16 hores i 35'	Lligadura fictícia.
A les 16 hores i 45'	1,30
A les 17 hores i 45'	1,65
	0

A les 18 hores i 45' . . 1,80 L'operació de la lligadura fictícia s'ha fet més amunt del que s'acostuma, potser massa prop del plexe celíac, i hi ha hagut hemorràgia portal. 38. — 17-V-1919. Pes, 13 kg.

A les 16 hores...... Injecció intravenosa de 130 c. c. de solució de cloralosa Peulenc.

A les 16 hores i 20' .. 1,14

A les 16 hores i 30' . . Lligadura fictícia.

A les 17 hores i 15' .. 1,18

A les 17 hores i 50' . . 1,15

A les 18 hores i 30' . . 1,10

39. — 6-VIII-1919. Pes, 9,5 kg.

A les 15 hores i 20' . . Injecció de 100 c. c. de solució de cloralosa Poulenc, en les venes.

A les 15 hores i 50' . . 1,39

A les 16 hores i 5' ... Lligadura fictícia.

A les 16 hores i 35' . . 1,61

A les 18 hores i 5' ... 1,43

A les 19 hores i 5' ... 1,30

40. — 10-VIII-1919. Pes, 8 kg.

A les 16 hores i 10' . . Injecció intravenosa de 80 c. c. de solució de cloralosa Poulenc. Que da ben adormit.

A les 16 hores i 40' . . 1,44

A les 16 hores i 45' . . Lligadura fictícia.

A les 17 hores i 15' . . 1,76

A les 17 hores i 45' . . 1,50

A les 18 hores i 45' . . 1,56

A les 19 hores i 45' . . 1,17

41. — 24-I-1921. Pes, 12 kg.

A les 16 hores i 15'.. Injecció intravenosa de 120 c. c. de solució de cloralosa Merck. S'adorm bé.

A les 16 hores i 35' . . Lligadura fictícia.

A les 16 hores i 50'.. 0,95..

A les 16 hores i 55'.. Glucogen hepàtic: 2,9 per 100.

A les 17 hores i 20' . . 0,95

A les 18 hores i 40' . . 0,97

A les 18 hores i 45'.. Glucogen hepàtic: 2,1 per 100.

42. — 26-I-1921. Pes, 13,5 kg.

A les 16 hores i 15'.. Injecció intravenosa de 130 c. c. de la solució de cloralosa Merck.

A les 16 hores i 30' . . 0,94

A les 16 hores i 32'.. Lligadura fictícia.

A les 16 hores i 45' . . 0,90

A les 16 hores i 50'.. Glucogen hepàtic: 4,00 per 100.

A les 16 hores i 55' . . 1,00

A les 17 hores i 20' . . 0,87

A les 17 hores i 45' . . 0,91

A les 18 hores i 15' . . 1,00

A les 18 hores i 20'.. Glucogen hepàtic: 4,00 per 100.

43. — 2-II-1919. Pes, 12 kg.

A les 16 hores i 30' . . Injecció intravenosa de 120 c. c. de solució de cloralosa Merck.

A les 16 hores i 45' . . 1,04

A les 17 hores...... Glucogen hepàtic: 4,7 per 100.

A les 17 hores i 15' . . 0,87

A les 17 hores i 20' . . Lligadura fictícia.

A les 17 hores i 42' . . 0,85

A les 17 hores i 50' . . L'animal es queixava. Injecció intravenosa de 20 c. c. de la solució de cloralosa.

A les 18 hores i 35' . . 0,96

A les 18 hores i 40' . . Glucogen hepàtic: 4,4 per 100.

D'aquests casos es poden deduir les següents conclusions:

El cloral, la morfina i també l'uretan, combinats diferentment, són motiu d'hiperglucèmia, que no sembla atenuar constantment l'addició d'escopolamina.

La cloralosa és l'anestèsic que menys pertorba la normalitat de la regulació glucèmia. Però hi ha cloraloses de diversa mena, i, així com algunes mostres, i fàcilment les solucions antigues, produeixen sovint trastorns, sobretot respiratoris, i tal vegada la mateixa mort de l'animal, n'hi ha també (i són gairebé sempre les mateixes) de culpables d'aquests fenòmens anormals que s'acondueixen irregularment en el que fa referència a la glucèmia. Nosaltres hem aconseguit els millors resultats de les cloraloses Poulenc i Merck.

Una anestèsia regular per la cloralosa, que no excita el gos, en la qual no hi hagi convulsions i en què la respiració i circulació es mantinguin franques i en la que es pugui evitar el refredament de l'animal, pot esperar-se que no pertorbi la glucèmia, i que, d'altra banda, no dificulti les modificacions que hi puguin portar determinades condicions experimentals.

La cloralosa, encara que ho fa sovint, no neutralitza sempre els efectes hiperglucemiants del cloral-morfina; però l'addició de goma, que evita els fenòmens de *shock*, segons les idees i la tècnica de Bayliss, en els pocs experiments fets fins avui sembla evitar-se els dits efectes. Es aquesta una qüestió interesant, a examinar detingudament.

Nosaltres usem ara en tots els casos en els nostres experiments de glucèmia l'anestèsia mitjantçant cloraloses de confiança. Cosa que creiem avui per avui donar la màxima garantia.

Institut de Fisiologia de Barcelona.